

uzdrowiskowe i monumentalne budowle publiczne przeplatano terenami zieleni towarzyszącej, łączącej się z parkiem miejskim (1880) promenadami wśród zabudowy i okolicznymi lasami (ryc. 330).

Stany Zjednoczone Ameryki

Wraz z szybkim rozwojem miast amerykańskich w XIX wieku, powstały liczne parki miejskie o dużych rozmiarach i bogatym wyposażeniu. Zwłaszcza w warunkach wielkich i gęsto zabudowanych miast miały one dla ludności szczególne znaczenie, służąc przede wszystkim masowemu wypoczynkowi.

Najbardziej znane są wielkie założenia ogrodowe w Nowym Jorku. W centralnej części miasta, na Manhattanie dominuje Central Park, na terenie zachodniej dzielnicy Brooklynu wyróżnia się Prospect Park, na północnym półwyspie zajmowanym przez dzielnicę Bronx – dydaktyczny zespół parkowy.

Central Park w Nowym Jorku, o powierzchni około 340 ha, założony był w 1865 roku i rozbudowywany w dalszych latach. Głównym twórcą tego założenia był czołowy planista amerykański, Frederick Law Olmsted (1882–1903) i współpracujący z nim Calvert Vaux. W środku miasta, kontrastując z szachownicową siecią ulic, powstało na terenie o kształcie wydłużonego prostokąta (4 km długości i 840 m szerokości) – rozległe założenie parkowe o układzie krajobrazowym, urozmaicone licznymi jeziorami (ryc. 331). Całość parku przedzielił na dwie części wielki zbiornik wodny (*Croton Reservoir*), przeznaczony na potrzeby miasta

Ryc. 331. Nowy Jork, widok ogólny Central Parku od strony północnej, stan współczesny